

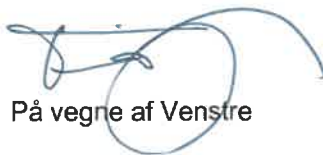
Budgetaftale 2022-2025

Allerslev, den 28. september 2021

Denne budgetaftale er indgået mellem Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Enhedslisten.

På vegne af Socialdemokratiet

På vegne af Venstre

På vegne af Socialistisk Folkeparti

På vegne af Det Konservative Folkeparti

På vegne af Dansk Folkeparti

På vegne af Det Radikale Venstre

På vegne af Enhedslisten

Erik R. Holst, løsgænger

Introduktion til budget 2022-25

Regeringen og KL indgik i juni måned 2020 en aftale om kommunernes økonomi for 2022. Aftalen danner sammen med den generelle udligning mellem kommunerne grundlag for Lejre Kommunes økonomi og for budget 2022-25.

Der er styr på Lejre Kommunes økonomi. Vi har gennem de seneste år skabt råderum til et højere anlægsniveau, som sikrer at vi kan vedligeholde og udbygge infrastrukturen, vedligeholde og energioptimere vores bygninger, bygge nye plejeboliger og -center, bygge nye daginstitutioner og modernisere faglokaler på skolerne, haller m.v. I 2020-21 blev vi hjulpet på vej af lånemuligheder under corona – se oversigten over fremrykkede og gennemførte anlæg her <https://www.lejre.dk/anlaegsarbejde-2020/>. Men der er også i 2022-25 behov for fortsatte anlægsinvesteringer, og aftalepartierne sikrer med budgetforslaget det nødvendige økonomiske råderum.

Likviditeten er blevet forbedret de seneste år. Det er sket gennem mindre, årlige driftsoverskud og arealsalg og betyder, at der nu er en økonomisk stødpude, som kan bruges til at få balance i budgettet i et enkelt svært år.

Det har været nødvendigt i budget 2022, for udgangspunktet var vanskeligt. Administrationens budgetstatus for 2022 viste i august måned en ubalance på næsten 40 mio. kr. i 2022, som følge af især øgede udgifter til det stigende antal børn og ældre, et behov for store anlægsinvesteringer grundet befolkningsudviklingen samt konsekvensen af sidste års udligningsreform. Det presser også budgettet at vi indførte minimumsnormeringer i 2021, tre år inden lovkravet træder i kraft, og at Kommunalbestyrelsen med varig effekt besluttede at tilbagerulle den tidligere besparelse i 2021 vedrørende manglende pris- og lønfremskrivning til en række velfærdsområder.

Med den indgåede budgetaftale holder aftalepartierne hånden under velfærdsområderne og sikrer, at områderne også fremover kan holde trit med befolkningsudviklingen. Samtidig sikrer budgetaftalen balance mellem de forventede indtægter og udgifter, så der sker en lille kasseopbygning på 3 mio. kr. ekskl. indtægter fra evt. jordsalg, som der ikke budgetteres med. Herudover giver aftalepartierne et varigt løft af folkeskolen, ældreplejen, sundhedsplejen og erhvervsindsatsen, samt sætter en klar retning for hvad administrationen skal arbejde med i budgetperioden.

Finansieringen sikres gennem valg af selvbudgettering, administrative omlægninger og effektiviseringer, nedlæggelse af servicerobusthedspuljen i 2022, tidsmæssig forskydning af anlæg og kassetræk.

Aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi indebærer at kommunerne vil få en økonomisk sanktion hvis deres budgetter samlet set overskrider den aftalte, økonomiske ramme for serviceudgifter (servicerammen) og anlægsudgifter (anlægsrammen). Sanktionerne vil i givet fald ramme kollektivt i alle kommuner. Lejre Kommune ligger med den indgåede budgetaftale højt både på serviceudgifter og anlægsudgifter.

Det kan være nødvendigt at revidere budgettet inden endelig vedtagelse hvis det viser sig nødvendigt for at kommunerne under ét kan overholde de aftalte service- og anlægsrammer i økonomiaftalen for 2022.

Budgetaftalen er beskrevet uddybende på de følgende sider, og i bilagene.

Budget 2022-25 i hovedtal

Tabel 1: Hovedoversigt budget 2022-25

	Budget 2022 (Vedtaget i 2020)	Økonomiudvalgets forslag til budget 2022-2025			
		2022	2023	2024	2025
Driftsudgifter	1.710,3	1.731,7	1.738,7	1.758,0	1.768,3
Service robusthedspulje	10,1	0,0	10,1	10,1	10,1
A. Driftsvirksomhed inkl. tekniske korrektioner	1.720,4	1.731,7	1.748,8	1.768,1	1.778,4
B. Anlægsvirksomhed	92,7	97,5	87,9	80,5	89,9
Drift og anlæg i alt	1.813,1	1.829,3	1.836,7	1.848,6	1.868,3
PRIS-/LØN-STIGNINGER 00-06	0,0	0,0	35,3	78,1	122,3
C. RENTER	9,5	7,2	7,3	7,6	7,4
D. Balanceforskydninger	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
E. AFDRAG PÅ LÅN OG LEASINGFORPLIGTELSE	32,2	38,1	37,6	38,1	38,6
SUM (A + B + C + D + E)	1.856,1	1.875,9	1.918,3	1.973,7	2.038,0
Forbrug af likviditet / Kasseopbygning	0,0	-15,7	-10,7	-5,0	-5,0
Optagne lån (8.55.63 – 8.55.79)	-0,5	-0,5	-0,6	-0,6	-0,6
Finansiering	-1.854,6	-1.859,1	-1.907,4	-1.972,0	-2.031,8
Finansiering i alt	-1.855,1	-1.875,3	-1.918,6	-1.977,5	-2.037,4
LIKVIDITETUNDERSKUD (+)	1,0	0,6	-0,3	-3,8	0,6
LIKVIDITETOVERSKUD (-)					

På driftssiden er budgetterne tilført penge i forhold til den demografiske udvikling – særligt flere små børn og ældre, jf. tabel 2 nedenfor, der viser prognosen for befolkningsudvikling. Budgetaftalen sikrer hermed, at børnehaver, plejecentre, hjemmepleje, de specialiserede socialområder, sundhedspleje m.fl. får tilført ekstra penge som følge af befolkningsudviklingen. Herudover er der tilført yderligere i alt 7,5 mio. kr. årligt til folkeskole, 0,3 mio. kr. til sundhedspleje, 7,2 mio. kr. til ældrepleje, 0,5 mio. til forstærket erhvervsindsats og fra 2024 er der afsat midler til kost, cafeer og køkkener på plejecentrene.

På anlægssiden er der afsat 97,5 mio. kr. i 2022 og 258,3 mio. kr. totalt i overslagsårene 2023 - 2025. Det skaber bl.a. råderum til at etablere flere pasningstilbud i nærområderne til de mindste børn, og flere plejeboliger til de ældre samt til fortsatte investeringer i trafikikkerhed og cykelstier m.v. Den samlede investeringsoversigt fremgår af bilag.

Med den indgåede budgetaftale er der budgetteret med et underskud i 2022 på 0,6 mio. kr., men samlet set i perioden er der et budgetoverskud og en kasseopbygning på 3,0 mio. kr.

Tabel 2: Demografisk udvikling fordelt på aldersgrupper

Aldersgrupper	Faktisk 2021	2022	2025	2033	pct fra 2021 til '22	pct fra 2021 til '25	pct fra 2021 til '33
0-5	1.863	1.944	2.136	2.284	4%	15%	23%
6-16	4.004	4.008	4.225	4.876	0%	6%	22%
17-24	2.048	2.096	2.176	2.162	2%	6%	6%
25-64	13.888	14.068	14.801	15.312	1%	7%	10%
65-79	5.036	5.091	5.064	5.353	1%	1%	6%
80+	1.330	1.405	1.784	2.498	6%	34%	88%
Hovedtotal	28.169	28.614	30.186	32.485	2%	7%	15%

Indtægter, skat og strukturelle udfordringer

Med udligningsreformen fra 2020 mistede Lejre Kommune 11,5 mio. kr. i indtægter - 6,0 mio. kr. i 2021 og 5,5 mio. kr. i 2022 hvorefter reformen er fuldt indfaset. Folketinget har givet kommuner, som har mistet indtægter med reformen, mulighed for at øge skatten uden sanktioner altså uden at skulle betale noget af den merindtægt der følger af skattestigningen tilbage til staten.

Den mulighed benyttede Lejre Kommune i 2021 for at dæmpe konsekvenserne af reformen. Vi har også muligheden for at øge skatten uden sanktioner i 2022 svarende til tabet, men partierne bag budgetaftalen har valgt at fastholde skatten, ligesom der fortsat heller ikke er nogen dækningsafgift eller gebyrer for borgere og virksomheder ved byggesagsbehandling.

Lejre Kommune står imidlertid over for nogle strukturelle udfordringer, som aftalepartierne tager meget alvorligt. Tilskud og udligning mellem kommunerne rammer kommunen hårdt på indtægtssiden, og betyder helt bogstaveligt, at vi skal drive kommune billigere end andre kommuner ved gennemsnitligt at bruge færre penge end landsgennemsnittet – fordi det er dét vores indtægter - efter tilskud og udligning - tillader.

I 2022 er aftalepartierne enige om at finansiere enkelte engangsudgifter ved at tage penge op af kommunekassen. Kassebeholdningen er bygget op de seneste år som følge af sikker økonomisk styring og salg af jord. Det kan vi gøre ét år - men ikke flere år, præcist som det gælder i de private husholdninger og for erhvervsvirksomheder.

Derfor er der behov for at tænke nyt. I 2022 vil vi gå tættere på de strukturelle udfordringer med henblik på at finde løsninger. Indsatsen vil gå på to ben:

- Det ene ben vil være en grundig gennemgang og analyse af hvad vi kan gøre anderledes for at gøre tingene på en smartere - og billigere måde.
- Det andet vil være en tilbundsående forståelse af hvad det er for strukturelle forhold i udlignings- og tilskudssystemet som gør, at vi mister indtægter og ikke har råd til samme service som andre kommuner og med henblik på viden om hvad vi kan gøre for at ændre det.

Nærmere beskrivelse af budgetaftalen – mål og indsatser

Den grønne omstilling og FN's verdensmål

I 2030 skal Lejre Kommune som geografisk område have reduceret sine drivhusgasudledninger med 70% og i 2050 skal vi være CO2 neutrale. Klimaomstillingen hviler på alles bidrag.

Lejre kommune er kendt som en grøn kommune. Det bekræfter bl.a. den seneste erhvervsklimamåling gennemført af Dansk Industri. Her scorer erhvervslivet Lejre Kommune helt i top hvad angår grøn omstilling. Vi var også blandt de DK2020- kommuner som først udarbejdede og fik godkendt en klimaplan. Lejre Kommune har derfor nu en ambitiøs klimaplan, som berører alle dele af livet i vores kommune - transport, infrastruktur, boliger, energikilder og -forbrug, mad, landbrug og forbrug i bred forstand.

Udfasningen af oliefyr til f.eks. varmepumper er et eksempel på en grøn omstilling, som er i fuld gang - både i borgernes private hjem, i erhvervslivet og i kommunen, og som på en og samme tid sparer klimaet og pengepungen. Et andet eksempel er udskiftningen af næsten 1000 klimabelastende gadelamper til smarte LED gadelygter, der reducerer CO2 udledningen med op imod 20 tons og samtidig giver kommunen en årlig besparelse. Eller den igangværende udskiftning af Lejre Kommunes bilpark til elbiler og opstillingen af

hurtigladere, hvor vi fra 2022 vil give borgere og virksomheder adgang til kommunens hurtigladere i det omfang, kommunen ikke bruger dem. For vi har ikke tid til at vente på en national lovgivning, og på at et privat marked af ladeoperatører rykker herud.

Den grønne omstilling og bidragene til FN's verdensmål for en bæredygtig udvikling er det vigtigste mål og den største, fælles opgave vi har, og Lejre Kommune vil også de kommende år være helt i front i en grøn omstilling, der drives fremad af et stærkt samarbejde mellem aktive borgere, virksomheder og kommune. Pr. 1. januar 2022 skal alle institutioner og rådhusene affaldssortere - aftalepartierne afsætter derfor 3,0 mio. kr. til affaldsgårde /-brønde ved skoler, børnehaver, plejecentre m.v. Der skal udarbejdes en strategisk energiplan, en klimatilpasningsplan, de nye elbiler og ladestandere skal tages i brug, kommunens investeringer i anlæg og bygningsvedligehold samt indkøb skal være grønne - jf. den nye indkøbspolitik fra 2021, biodiversiteten og skovarealerne skal øges ligesom indsatsen for at passe på natur og grundvand skal videreføres - for blot at nævne nogle af tiltagene i klimaplanen.

Klimaomstillingen griber ind i alle øvrige mål og indsatser beskrevet i denne budgetaftale og indgår i hver eneste budgetpost.

Erhvervsudvikling

Antallet af virksomheder i Lejre Kommune er gennem de seneste fire år steget med 8,9 % - landsgennemsnittet er 6,6%, og virksomhederne skaber jobs. Jobvæksten har med 5,8% været højere de seneste fire år end i regionen og på landsplan. Og virksomhedernes værdiskabelse er steget støt hvert eneste år siden 2010 i et tempo, som er højere end på landsplan. Det vidner om et dygtigt og omstillingsparat erhvervsliv, som aftalepartierne ønsker at støtte op om.

Partierne afsætter derfor yderligere 0,5 mio. kr. årligt til en endnu stærkere erhvervsservice, samt styrkelse af "fast-track" i myndighedsbehandlingen.

Erhvervspolitikken fra 2021 markerer erhvervslivets unikke kvaliteter; mangfoldigheden, det gode håndværk, det gode (arbejds-) liv som gør det attraktivt både at bo og arbejde i Lejre Kommune, kulturen og det stedbundne som brændstof for vækst og traditionen for stærke relationer og samarbejde.

I 2022 og frem skal erhvervspolitikken omsættes i handling og branding af erhvervslivets særlige kvaliteter. Erhvervsservicen til herboende virksomheder skal videreudvikles, der skal sikres vækstmuligheder gennem erhvervsgrunde, og Lejre Kommune vil være opsøgende i forhold til at tiltrække interessante, nye virksomheder og dermed arbejdspladser.

Boligudbygning

Kommuneplanen fastlægger retningen og rammerne for den fysiske udvikling af Lejre Kommune, og skal sikre at vi fornyer og udvikler landsbyerne, samtidig med at vi værner om de unikke kvaliteter gennem en balanceret udvikling.

Udviklingen skal også gå hånd i hånd med en balanceret boligudbygning. Der skal være et mangfoldigt udbud af boligtyper, så boligudbuddet modsvarer borgernes forskellige behov. Der skal derfor også de kommende år ske en udbygning af billige og bæredygtige lejeboliger, med særligt fokus på behovet for boliger for unge og seniorer.

Udbygningen tilstræbes at ske i de bysamfund, der ikke har netop disse boligtilbud i dag og hermed sikre en øget diversitet og balance i boligtilbuddene.

Trafik og mobilitet

God mobilitet er afgørende for at borgerne i Lejre Kommune kan færdes trygt og effektivt til og fra job, indkøb, uddannelse, fritids- og kulturelle oplevelser m.v. God mobilitet har også stor betydning for virksomhedernes adgang til arbejdskraft, for bosætningen og for landsbyernes udvikling.

Den voksende trafik er en udfordring, og partierne bag budgetaftalen er enige om, at der er behov for en ekstraordinær indsats for at løse de problemer, som trafikken skaber. Det handler især om hastighed, antallet af biler, tung trafik og gennemkørende trafik. Kommunalbestyrelsen arbejder for en støjreduktion i udsatte områder. Lejre Kommune vil hurtigt rette henvendelse til ministeren m.h.p. at ansøge om deltagelse i forsøg med en kombination af støjværn og solceller, jf. Aftale om Infrastrukturplan.

I 2022-25 vil aftalepartierne nedsætte fartgrænsen til 40 km i landsbyer, som på baggrund af dialog ønsker det, og hvor det ud fra en trafikikkerhedsmæssig vurdering er relevant og lovligt.

Der skal gøres en særlig indsats for at flere tager cyklen - det kommende Tour de France som kører igennem Lejre er en god anledning hertil. Der gennemføres forsøg med elcykler, f.eks. i samarbejde med erhvervsvirksomheder der har medarbejdere som pendler fra storbyen til deres arbejdsplads i Lejre Kommune, og partnerskabet med Gate 21 om Mobilitet på tværs skal intensiveres.

Beskæftigelse og unge

Lejre Kommune ligger helt i top hvad angår beskæftigelsesgrad blandt borgere i den erhvervsaktive alder. Men nogle borgere har vanskeligt ved at komme ind - eller blive - på arbejdsmarkedet. Det kan skyldes fysiske eller psykiske handicaps, sygdom og /eller langvarig ledighed, afbrudte uddannelsesforløb m.v. Det er skidt for den enkelte, for virksomhederne og for samfundsøkonomien.

Med budgetaftalen for 2022-25 sætter partierne derfor et skærpet fokus på beskæftigelse og på den kommunale virksomhedsservice, som har til opgave at matche ledige og jobs i virksomhederne. Der skal lægges en ny, samlet og flerårig beskæftigelsesstrategi, som understøtter virksomhedernes behov for arbejdskraft og hjælper de ledige i arbejde, der har vanskeligt ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

Der er for mange unge, som erklæres "ikke-uddannelsesparate", og det ønsker partierne at ændre. Indsatsen skal ske i et samarbejde mellem skole-, beskæftigelses- og socialområderne med en tæt kobling til bl.a. erhvervslivet og kulturen. Det handler om en håndholdt indsats, der hjælper den enkelte unge, og - når nødvendigt - udfordrer det kommunale/offentlige system, som den unge møder. Der skal tages udgangspunkt i de gode erfaringer med tidlig indsats og den kommunale ungeindsats. Indsatsen skal også omfatte de unge Lejreborgere, som i dag er anbragt udenfor hjemmet eller på efterskole.

Partnerskabsaftalen mellem Lejre Kommune, Dansk Industri og Roskilde Tekniske Skole skal omsættes i dagligdagen og sikre, at unge i Lejre Kommune - herunder unge i folkeskolerne - er klar over muligheder for og kvaliteter ved en erhvervsfaglig uddannelse f.eks. inden for håndværks-, service- eller industrifagene. Partnerskabsaftalen går hånd i hånd med bl.a. "Makerspaces" på folkeskolerne (teknologiske værksteder hvor eleverne arbejder med digitale teknologier og har mulighed for at skabe noget med deres hænder).

Med budgetaftalen sætter aftalepartierne et fokus i hele budgetperioden på unges uddannelse og beskæftigelse.

Plejeboliger

I begyndelsen af 2022 vil alle 24 nye plejeboliger i Ammershøj være klar til at blive taget i brug og de kommende år skal etableringen af nye plejeboliger i Hvalsø tage form. Målet er at nytænke byggeriet så det afspejler udviklingen inden for det nære sundhedsvæsen og borgernes behov for at boligerne og den støtte der er forbundet, med boligerne kan tilpasse sig borgernes livssituation.

Som et led heri skal fordele og ulemper ved at etablere boligerne og plejecenteret som friplejehjem afdækkes med henblik på politisk stillingtagen i 2022.

Tryk alderdom

Borgere som har behov for støtte og pleje og behandling i hjemmet eller på et af Lejre Kommunes tre plejecentre - og deres pårørende - skal være trygge ved den kommunale pleje. Kommunikationen og dialogen med borgerne og deres pårørende er afgørende for kvaliteten, og skal gå hånd i hånd med en systematisk, lovpligtig og faglig praksis inden for dokumentation, medicinbehandling m.v.

Aftalepartierne er med budgetaftalen for 2022-25 enige om, at der skal ske en kvalitetsudvikling i hjemmepleje, hjemmesygepleje og på plejecentre, jf. de handleplaner som er udarbejdet på baggrund af tilsyn og kvalitetsundersøgelse i 2021. I den forbindelse skal det vurderes - bl.a. på baggrund af bedste praksis i andre kommuner - om den daglige arbejdstilrettelæggelse og organisering kan forbedres i retning af selvledende, tværorganisatoriske teams med et højt kompetenceniveau.

For godt et år siden styrkede Kommunalbestyrelsen nærledelsen af vores plejecentre. Med budgetaftalen løfter vi budgettet til plejecentrene varigt med 7,2 mio. kr. om året til bedre normeringer på ældreområdet - herunder til at imødekomme borgere med særlige behov. Midlerne skal også bruges til at videreføre erfaringerne fra 2021 med musik- og kulturfestivalen Ronkedoren, som giver beboere og deres pårørende på botilbud og plejecentre musik- og teateroplevelser. Udvidelsen skaber et budgetunderskud, men fra 2023 og frem skal det finansieres af den afsatte servicerobusthedspulje på 10 mio. kr., så budgetunderskuddet modsvares af et driftsmæssigt råderum i form af servicerobusthedspuljen.

Fra 2024 og frem er der endvidere afsat 4,8 mio. kr. årligt til kost, cafeer og køkkener på plejecentrene og til nye fællesskaber omkring kost og måltider, hvor pårørende og "hjemmeboende" kan komme.

Dagtilbud

Kommunalbestyrelsen indførte minimumsnormeringer i 2021, og Lejre Kommune var således blandt de kommuner som først indførte minimumsnormeringer, som indføres i alle kommuner ved lov i 2024.

Det skaber et nødvendigt grundlag for at styrke børnenes udvikling og sikre, at de ekstra medarbejderressourcer anvendes til indsatser som har en dokumenteret, positiv effekt for børnene - bl.a. i de pædagogiske tilsyn som Kommunalbestyrelsen har besluttet at udvikle.

Det handler i høj grad om at kunne tiltrække og fastholde kvalificerede pædagoger, som gennem bevægelse, leg og andre aktiviteter stimulerer og udfordrer alle børn og dermed deres sproglige, matematiske og sociale kompetencer samt lyst til at indgå i fællesskaber. Lejre Kommune har i 2021 - som et led i en aktiv rekrutteringsstrategi - indgået en partnerskabsaftale med Professionshøjskolen Absalon, som skal udfoldes i praksis i 2022.

De fysiske rammer for de mindste børn og vores medarbejdere er de seneste år blevet forbedret og udbygget: Lejre Børnehus er kommet til, Ejby Børnehus vil stå klar primo 2022 og Osted Skole og Børnehus står klar i 2023. Aftalepartierne afsætter med budgetaftalen for 2022-25 yderligere 90 mio. kr. til nye daginstitutioner. Aftalepartierne er herunder opmærksomme på, at der i budgetperioden skal prioriteres

midler til renovering/nybygning af eksisterende daginstitutioner, som trænger til modernisering.

Folkeskole

Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene forberede eleverne til videre uddannelse, sikre deres trivsel i skolefællesskaberne og give dem lyst til at lære mere, herunder give børnene og de unge tillid til egne muligheder. Den nye skolevision fra 2021 sætter retningen. Med budgetaftalen for 2022-25 får folkeskolerne i Lejre Kommune et løft på 7,5 mio. kr. årligt. Kommunalbestyrelsen forventer at den enkelte skole målretter de ekstra midler til indsatser, der løfter resultaterne på de områder, hvor skolen har det største forbedringspotentiale.

Alle børn, som kan profitere af at være en del af det almindelige fællesskab, skal have mulighed for det. Aftalepartierne er derfor enige om, at der skal udvikles nye undervisningstilbud som tilrettelægges under folkeskoleloven, og som styrker tæthed og fleksibilitet mellem den almene undervisning og specialundervisningen. D.v.s. "mellemløber", hvor der anvendes specialpædagogiske tilgange i den almene undervisning, og hvor der samarbejdes mere fleksibelt på tværs af den almene undervisning og specialtilbud. Aftalepartierne ønsker i den forbindelse at afsøge fordele og ulemper ved en ny eller justeret styrings- og incitamentsmodel, som fremmer inklusion.

Aftalepartierne er enige om, at der skal ske en målrettet indsats for at sikre at elever hjælpes tidligt og med de rette tilbud, herunder at der skal være en systematisk screening og tilbud om IT-rygsæk. Vi indfører derfor en "indsatsgaranti" over for elever med en diagnosticeret ordblindhed. Det betyder helt konkret at fra det tidspunkt, hvor en elev er testet ordblind, skal skolelederen sikre, at der inden for fire uger iværksættes en handleplan. Udvalget for Børn & Ungdom skal forelægges en nærmere plan for dette, f.eks. i forbindelse med kvalitetsrapporten.

Lejre Kommune er ikke frikommune i officiel forstand, hvor vi kan ansøge om at få lov til at afprøve bestemte ting, f.eks. en kortere skoledag for børnene. Til gengæld tror vi på, at vi kan komme langt ved at give ansvar og vise tillid til lokale initiativer, som løftes i et samarbejde mellem skolebestyrelser og skoleledelser. Aftalepartierne forventer, at skoleledelserne giver rum og muligheder for skolebestyrelsernes handlekraft, og at bestyrelserne tager ansvar for skolens udvikling.

Aftalepartierne ønsker derfor at frisætte bestyrelser og lokale ledelser, lærere og pædagoger til - i samarbejde - at gennemføre tiltag, som får skolevisionen til at leve og forbedrer alle børns trivsel. Hvis der er regler – nationale eller lokalt bestemte – som forhindrer dette, vil Kommunalbestyrelsen fjerne eller arbejde for at fjerne dem, så de ikke står i vejen for lokal udvikling og forbedring.

Specialiserede socialområder, børn og voksne

Der er et fortsat udgiftspres på de specialiserede socialområder. Tendensen er national, og lokalt er der behov for at se nærmere på udviklingen i enhedsudgifter - særligt på voksenområdet.

Der skal såvel på voksen- som børneområdet arbejdes videre med indsatsplanerne, ligesom der skal ske en fortsat systematisering af myndighedsarbejdet bl.a. med afsæt i Borgerrådgiverens løbende input og rapportering.

Herudover skal den tidlige indsats gennem "FamilieDialog" videreføres og samspillet mellem Børne- og Ungerådgivningen, Familiehuset, skoler og dagtilbud skal styrkes yderligere – hele tiden med forældresamarbejdet i centrum.

Sundhed og de nære sundhedstilbud

Vi ser ind i en fremtid, hvor vi bliver flere ældre. Antallet af ældre borgere over 80 år i Lejre Kommune vil stige med 88 pct. frem mod 2033. Stadig flere borgere lever med kroniske sygdomme og opgaverne i kommunerne bliver generelt mere komplekse. Fremtidens sundhedsvæsen vil derfor handle om mere fokus på tidlig opsporing, forebyggelse, gen træning og en rehabiliterende tilgang. Samarbejdet og koordinationen i sundhedsvæsenet skal styrkes, og flere digitale og teknologiske løsninger skal sikre tilgængelighed og nærhed.

Lejre Kommune vil spille en aktiv rolle i udviklingen af det nære sundhedsvæsen med etablering af kommende Sundhedsklynger. Der er i 2021 gennemført en analyse, som nu skal omsættes til konkrete handlinger: de rehabiliterende indsatser i borgernes eget hjem og på de midlertidige pladser skal styrkes og systematiseres, og mulighederne for at samle fleksible og tilgængelige sundhedstilbud i borgerklinikker skal konkretiseres. Samtidig skal koblingerne mellem kultur, idræt og sundhed udvikles, jf. Idræts- og bevægelsespolitikken samt en kommende Sundhedspolitik.,

Vi lever længere, pensionsalderen stiger og sund aldring og forebyggelse udsætter behovet for hjælp til personlig pleje og praktiske opgaver i hjemmet. I lyset heraf er aftalepartierne enige om, at modellerne for budgetfremskrivning på sundheds- og ældreområdet skal have et eftersyn.

Helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse problemer

Kommunerne har en afgørende rolle i at sikre koordination og sammenhæng i indsatsen for de borgere og familier, som har komplekse problemer. Lejre Kommune har de seneste år afprøvet en løsning, hvor vi tilbyder én indgang – én gennemgående tovholder – og hvor den løbende dialog med borgerne understøttes af en digital samarbejds- og kommunikationsplatform.

Aftalepartierne er enige om at udbrede denne model, så den anvendes på tværs af de store velfærdsområder, og bliver et tilbud til alle borgere/familier, der i en kortere eller længere periode har behov for flere samtidige indsatser.

Kultur, foreninger og Bevæg dig for livet

Lejre kommune er kendt for et særdeles aktivt foreningsliv og med Bevæg dig for livet – partnerskabet med DGI (Danmarks Gymnastik- og Idrætsforeninger) og DIF (Dansk Idræts Forbund) har Lejre Kommune yderligere markeret sig. Foreningsloyaliteten er helt i top; under Corona bevarede borgerne i Lejre Kommune deres medlemskab af foreningerne i højere grad end noget andet sted i landet.

Der er derfor meget forståeligt et ønske om og behov for at forbedre de fysiske rammer. I 2020-21 renoverede Lejre Kommune – som en del af de fremrykkede anlæg – haller og idrætsanlæg for 18,1 mio. kr. Der er også afsat budget til udvidelse af Kirke Hyllingehallen; i 2016 blev der afsat et anlægsbudget på 15,2 mio. kr. og i april måned 2021 blev anlægsbudgettet øget med 8,6 mio. kr. så der nu i alt er bevilliget 23,8 mio. kr. til at bygge nyt i Kirke Hyllinge. I 2023 er aftalepartierne enige om herudover at afsætte 5,7 mio. kr. til en kunstgræsbane i Kirke Hyllinge.

Med en ny idræts- og bevægelsespolitik sætter foreningslivet yderligere skub i bevægelsen. Målet er at ingen borger i Lejre Kommune står uden for idrætsfællesskaberne som følge af økonomiske barrierer eller fysiske/psykiske handicaps. Politikken sætter også fokus på at udvikle flere mødesteder og udendørs ruter samt på træning som noget der indlejres i hverdagen og på et endnu stærkere samarbejde mellem foreningerne og skoler, daginstitutioner samt ældreområdet.

Aftalepartierne er enige om, at Gevninge Beboerhus og Bibliotek skal have løft og skal prioriteres inden for rammerne af budgettet til bygningsvedligehold.

Endvidere prioriteres 0,1 mio. kr. årligt til trænerkurser i idrætsforeninger. Der afsættes også 0,1 mio. kr. til at regulere aktivitetstilskuddet til foreninger.

I Lejre Kommunes børnekulturprogram Dronten har børn og unge i dagtilbud og folkeskoler siden 2018 arbejdet med kunst, kultur og kreativitet. Dette bliver styrket dels gennem en udvidelse af Dronten i til de øvrige kommuner i Kulturregion Midt- og Vestsjælland, hvor Lejre Kommune er tovholder på indsatsen, og dels ved at styrke børnekulturaktiviteterne i skolernes SFO'er.

Digitalisering

Lejre Kommune er – sammen med de øvrige kommuner, regioner og staten - godt på vej mod en digital offentlig sektor og udviklingen vil fortsætte de kommende år. Borgernes og virksomhedernes forventninger til brugervenlige, tilgængelige og sikre digitale løsninger er under udvikling. Samtidig står kommunen over for en række udfordringer, herunder demografiske og økonomiske udfordringer som stiller krav om at finde nye og smartere måder at løse opgaverne.

Aftalepartierne er enige om at intensivere arbejdet med digitalisering i Lejre Kommune. Målet er at understøtte borgernes og virksomhedernes egne handlemuligheder gennem brug af velfærdsteknologi f.eks. i plejen og genoptræningen, at forenkle borgernes og virksomhedernes samspil med kommunen gennem brugervenlige selvbetjeningsløsninger, at automatisere og effektivisere administrative arbejdsgange og garantere tryghed for borgerne når det offentlige behandler deres persondata.

Afsættet vil være en ny digitaliseringspolitik, og aftalepartierne afsætter med denne budgetaftale yderligere 2,9 mio. kr. om året til stigende licensudgifter og digital transformation og – implementering.

Fastholdelse og rekruttering af medarbejdere

Medarbejderne i den kommunale organisation er krumtappen i vores velfærdsservice til borgerne. Og vi ved, at der bliver mangel på medarbejdere særligt inden for ældrepleje, sundhed og dagtilbud. Fastholdelse og rekruttering har derfor været et centralt punkt i budgetaftalerne de seneste år.

Det har bl.a. resulteret i en partnerskabsaftale med professionshøjskolen Absalon. Aftalen indebærer et styrket samarbejde om uddannelsesvejledning og pædagog studerendes praktik i daginstitutioner i Lejre Kommune, og et samarbejde om "før-pædagogstuderende" forløb i form af uddannelsesstillinger hvor

medarbejderen både kan arbejde med praksis og snuse til pædagoguddannelsen. Målet er at øge antallet af ansøgere til ledige stillinger og understøtte, at flere unge fra Lejre Kommune søger optag på pædagoguddannelsen. Endvidere vil vi arbejde for at støtte vores pædagogmedhjælpere i at tage en pædagogiske assistent uddannelse.

Der er også udarbejdet en rekrutteringsstrategi på sundheds- og ældreområdet, og aftalepartierne ønsker at indgå lignende partnerskabsaftaler m.h.p. at flere uddanner sig som social- og sundhedsassistent og vælger at være elev i Lejre Kommune – gerne for at komme tilbage efter afsluttet uddannelse.

Der er gennemført en flerårig indsats forankret i Hovedudvalget og MED organisationen for at udvikle den sociale kapital, forstået som samarbejdet om kerneopgaverne på en måde der skaber tillid og en oplevelse af retfærdighed. Sygefraværet er faldet i takt hermed, og ligger under lands- og regionsgennemsnittet. Denne position skal fastholdes, for nærvær og et godt samarbejde har betydning for rekruttering og fastholdelse, ligesom kommunens og arbejdspladsernes gode omdømme har stor betydning for om nuværende medarbejdere vil anbefale arbejdspladsen til andre.

Partierne bag budgetaftalen fastholder med denne budgetaftale et skærpet fokus på fastholdelse og rekruttering. Nøgleord er partnerskaber med uddannelsesinstitutioner, fastholdelse og videreudvikling af Lejre Kommunes gode omdømme som arbejdsplads, aktiv bosætningspolitik der øger det lokale udbud af arbejdskraft for såvel erhvervslivet som kommunen og målrettede rekrutterings- og fastholdelsesstrategier på de store velfærdsområder.

Budgetaftale budget 2022-2025

(ændringer til det tekniske budget udsendt inden 1. behandling i Økonomiudvalget)

Tal i budgetaftale	2022	2023	2024	2025	Bemærkninger
Drift					
Ældreområdet	7,2	7,2	7,2	7,2	Se uddybbende i budgetaftale
Folkeskolen	7,5	7,5	7,5	7,5	Se uddybbende i budgetaftale
Øget IT-drift, licens stigninger	2,9	2,9	2,9	2,9	Midler til ekstra medarbejder i forhold til sikker implementering af nye programmer samt stigende licenspriser
Løft af Sundhedsplejen	0,3	0,3	0,3		Sundhedsplejen tilføres midler til ansættelse af en ekstra fuldtidsmedarbejder. I 2025 er den ekstra medarbejder allerede indarbejdet i budgettet.
Kost, cafeer og køkkener på plejecentre			4,8	4,8	
Forstærket erhvervsindsats	0,5	0,5	0,5	0,5	Yderligere understøttelse af erhvervsservice - for tiltrækning af virksomheder og jobskabelse
Ildrætsforeninger trænerkursuser	0,1	0,1	0,1	0,1	Se uddybbende i budgetaftale
Aktivitetstilskud til foreninger skal reguleres.	0,1	0,1	0,1	0,1	Se uddybbende i budgetaftale
Anlæg					
Affaldsgårde	0,0	3,0	0,0	0,0	Fra 2022 vil der være fuld affaldssortering i alle kommunale virksomheder. Dette vil kræve indretning af nye affaldsgårde
3 nye daginstitutioner	20,0	30,0	25,0	15,0	Etablering af 3 nye daginstitutioner i Lejre/Allerslev, Hvalsø og Gevinge. Sidstnævnte i samarbejde med inspirationsgruppen omkring multihuset. Eventuelt provenu fra grundsalg - udover de afsatte 30 mio. kr. skal indgå
Reduktion daginstitutionspuljen	-0,1	-2,5	-9,0		Daginstitutionspuljen indgår i etablering af de 3 nye daginstitutioner
Etablering af nyt plejecenter i Hvalsø	-8,9	-19,2	2,8	35,3	Budgettet til nyt plejecenter øges med 10 mio. kr. og forventes færdigt i 2025.
Badebro i Kyndeløse	0,4				
Udskydelse ekstraordinært bygningsvedligeholdelse	-10,9	-6,8	0,6	5,6	Der er fremrykket for ca. 130 mio. kr. i 2020/2021 til bygningsvedligeholdelse. Der afsættes 10 mio. kr. til bygningsvedligeholdelse i 2022-24. Herefter øges budgettet til 15 mio. kr. pr. år.
Reduktion Asfalt og slidlag	-3,0	-2,0			Der er fremrykket for ca. 30 mio. kr. i 2020 til asfalt. Der afsættes 4 mio. kr. til asfalt i 2022-23. Herefter øges budgettet til 6 mio. kr. pr. år.
Broer	-1,0				
Trafiksikkerhed, cykelstier og gangbroer	2,0				
Justering af udisponeret anlægspulje				-35,3	Udisponeret anlægspulje er reguleret i forhold til anlægsudgift til Hvalsø Plejecenter i 2025.

Tal i budgetaftale	2022	2023	2024	2025	Bemærkninger
Reduktion Byfornyelsespulje	-1,0	-1,0			Puljen reduceres med 1,0 mio. kr. i 2022 og 2023. Der fastholdes 1,0 mio. kr. (såkaldt landsbypulje).
Kunstgræsbane Kr. hyllinge		5,7			I 2023 er aftalepartierne enige om herudover at afsætte 5,7 mio. kr. til en kunstgræsbane i Kirke Hvllinge.
Finansiering og besparelser					
Udgiften til regulering af selvbudgettering i 2019 finansieres af kassen	-7,8				
Ekstraudgift til Osted Skole og børnehus i 2022 finansieres af kassen	-8,6				
Valg af selvbudgettering	-10,8				
Servicerobusthedspulje fjernes	-10,1				
Effektiviseringer/omlægninger	-15,0	-15,0	-15,0	-15,0	Der skal indenfor budgettet findes omkostningsreduktioner for 15 mio. kr. gennem effektiviseringer/ omlægninger / enegangsmindreforbrug. Reduktionerne må ikke ramme normeringerne indenfor dagtilbud/skoler/hjemmepleje/ plejecentre
20 mio. kr. til nye daginstitutioner finansieres af kassebeholdning	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	
Kasse opbygning til kunstgræsbane/ betales via kassetræk i 2023	5,7	-5,7			
Ny Budgetbalance	0,6	-0,3	-3,8	0,6	

